

RACC

Hälsoenkät 2020
Ras- och avelsföreningen för Cane corso, RACC

Sammanfattning

Under februari månad 2020 gavs en hälsoenkät ut av RACC. Syftet var att få en överblick gällande hälsoläget för den svenska populationen. Genom resultatet från enkäten ges uppfödare möjlighet att fokusera på problemområden och i sitt avelsarbete arbeta för en lägre frekvens av dessa problem för att utveckla Cane corso till en friskare ras.

Enkätens resultat gällande medelålder för Cane corso ligger i linje med data från Agria breed profiles, vilket hamnar på 6,4 år och innebär en väldigt kort livslängd på våra hundar. Den huvudsakliga dödsorsaken är sjukdom, där 54 % inte specificerar vilken sjukdom hunden dött av. Därefter uppges cancertumörer och sedan rörelseapparaten. Cane corso är en kraftfull och snabbväxande ras, detta kan kopplas samman med att 25 % av respondenterna rapporterar skador/symptom på rörelseapparaten, såsom hältor, artros, korsbandsskador och HD/ED. Sammantaget kräver 60 % av dessa fall operativa ingrepp, med lång rehabilitering och smärta för hunden och stora kostnader för djurägaren och försäkringsbolagen. Av de svarande anger 20 % att deras hundar har haft ögonproblem, där s.k. Cherry eye (tårkörtel i hundens öga faller fram) är mest frekvent med 15 % och 82 % av dessa opereras en eller flera gånger främst i ung ålder. Uppfödare bör beakta att dessa ögonåkommor har en korrelation till genetik och kraniet/hudens utformning.

Cane corso-ägarna är aktiva inom de flesta förekommande hundsporter som finns, där utställning och lydnad är vanligast. Enligt enkäten har 54 % av hundarna ett korrekt bett (lätt underbett). 16 % uppger att de har problem med hud och/eller allergi, vilket vanligen debuterar i relativt tidig ålder. Svåra sjukdomstillstånd som epilepsi förekommer hos 3 % av de svarande, vilket är en liten procentsats men värd att hålla noggrann uppsikt på grund av dess allvarliga symptom och följdverkningar. Det finns inga omfattande fertilitetsproblem inom rasen, utan hundarna blir dräktiga och majoriteten av valpningarna sker utan komplikationer.

Innehåll

Sammanfattning	2
Figurtabell	4
Inledning	5
Material och metod.....	5
Resultat från enkäten.....	6
Svarande.....	6
Storlek på hundarna	6
Hundsport och aktivitet	7
Dödsfall.....	7
Hälsotester, HD & ED.....	8
Bett	9
Hud och allergi.....	10
Rörelseapparaten	11
Ögon	12
Mag-och tarmproblematik	12
Kroksvans, navelbråck och sporrar	12
Övriga och allvarliga åkommor	12
Avel.....	13
Könsrelaterade frågor – tik	16
Könsrelaterade frågor – hane	17
Diskussion.....	17
Slutsats	19
Referenser	20

Figurtabell

Figur 1. Fördelning över födelseår på hundarna i enkäten.	6
Figur 2. Hundsporarter Cane corso är aktiv inom samt hur stor andel av hundarna som är aktiva..	7
Figur 3. Översikt över vad som avslutar hundarnas liv.....	8
Figur 4. Dödsorsaker för Cane corso.	8
Figur 5. Anledningarna varför hundägare inte röntgat sina hundar (liknande svar gavs för både HD och ED).....	9
Figur 6. Fördelningen över bett.	10
Figur 7. Fördelningen över hud- och allergibesvär. Beskriver enbart fördelningen mellan åkommor, inte hur många hundar som ingår.....	10
Figur 8. Fördelningen av de mest förekommande problemen inom rörelseapparaten. Samma hund kan förekomma inom flera kategorier och ska mest ses som en översiktsbild.....	11
Figur 9. Fördelningen över allvarliga och ovanliga åkommor.....	13
Figur 10. Hundens ålder vid parning.	14
Figur 11. Översikt över hur stor andel som använder naturlig parning, inseminering och semin.15	
Figur 12. Figuren visar en översikt över om parningarna resulterade i valpar.....	15
Figur 13. Andel hundar där ett progesteronstest har genomförts inför parning.	16
Figur 14. Resultat från valpningar.	16

Inledning

En rasklubb inom svenska kennelklubben (SKK) ska verka för att väcka intresse och främja avel av mentalt och fysiskt sunda, bruksmässiga samt exteriört fullgoda rashundar. Samtidigt ska rasklubben verka för att bevara och utveckla rasens specifika egenskaper och praktiskt bruk av detta samt informera och sprida kunskap om rasen. Som ett led i detta arbete är det viktigt att få en uppfattning om hur det är ställt med Cane corso's mentala och fysiska hälsa i Sverige och hur detta har utvecklats över tid. Genom att tydliggöra resultatet av detta ges både hundägare och uppfödare möjlighet att fokusera på både problemområden och möjligheter i sitt avelsarbete till nytta för valpköpare. Det kan också bidra till att ge rasklubbens avelskommitté underlag för sitt arbete tillsammans med uppfödare, material till Rasspecifika Avelsstrategier (RAS) samt möjligheter till framtida eventuella utökningar i hälsoprogram (SKK, 2020a). Denna hälsoenkät kan anses som en viktig byggsten i avelsarbetet.

Material och metod

Undersökningen genomfördes som en online enkät, distribuerad via internet och med användande av Google Docs. Underlaget till populationen har tagits fram från SKK:s register över alla som varit ägare till en Cane corso och ägarnas e-postadresser. Information om enkäten spreds via mejlutskick och har även delats på sociala medier, såsom Facebook för att nå ut till så många som möjligt. Enkäten var öppen mellan den 1 februari - 29 februari 2020.

Hundägare som fick svara på enkäten var följande:

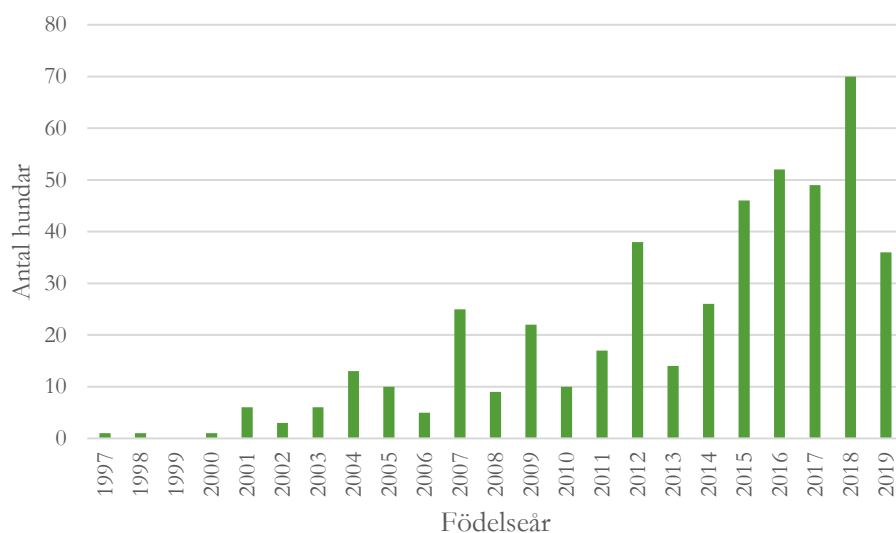
- ✚ Alla ägare till Cane corso som är registrerade i SKK.
 - Därmed sällades alla icke-registrerade hundar och hundar som är registrerade i annat land än Sverige bort.
- ✚ Alla ägare till både svenskfödda och importerade Cane corso.
- ✚ Hundar födda mellan år 1997 (de första svenskregistrerade Cane corso-hundarna) och fram till första kvartalet 2020 fick möjlighet att vara med.

Vid redovisning av mankhöjd och vikt har resultat från hundar under två år tagits bort, för att enbart få med vuxna hundar. Svarsantalet uppgick till 460 Cane corso, vilket gör att resultatet hamnar nära i antal de s.k. 500 analyser som SKK gör vid beteende och personlighetsbeskrivning och därmed ett tillräckligt stort statistiskt urval för rasen. I samband med utformningen av undersökningen diskuterades risken att respondenterna kunde överdriva hälsoproblem eller att respondenterna inte var tillräckligt specifika kring diagnoser, för att rasklubben skulle kunna dra slutsatser kring svaren. Detta avfärdas då människor oftast försvarar sitt val av hund och därför snarare spelar ner graden av hälsotillstånd utom möjligen i de fall då de ligger i tvist med sin uppfödare.

Resultat från enkäten

Svarande

Av de 460 svarande var hundarnas födelseår enligt Figur 1, vilket motsvarar 12 % av populationen som har registrerats i Sverige från 1997-01-01 till 2020-01-01. Svarsfrekvensen mellan hanar (51 %) och tikar (49 %) var jämn. Av de svarande var 12 % importerade hundar och resterande var svenskfödda hundar.

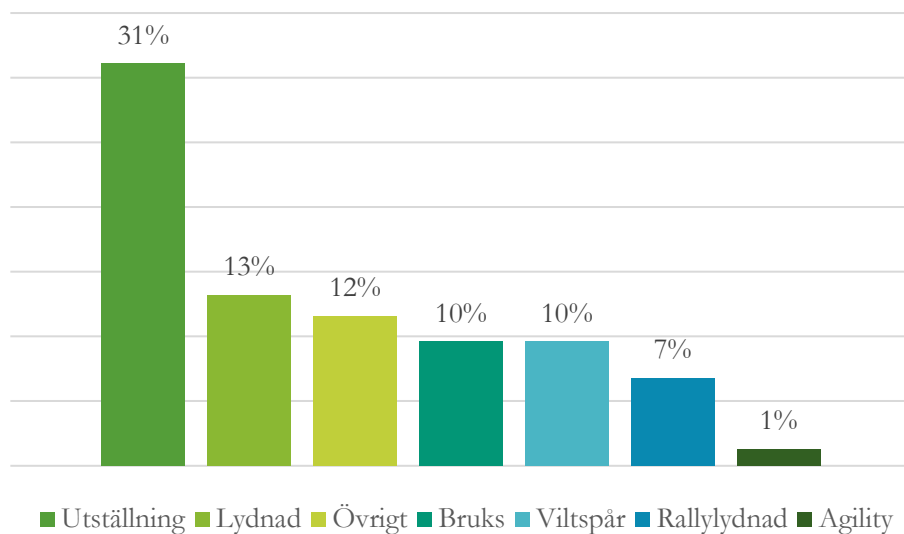
Figur 1. Fördelning över födelseår på hundarna i enkäten.

Storlek på hundarna

Enligt rasstandarden ska mankhöjden för en hane vara 64–68 cm och för en tik 60–64 cm där en avvikelse på 2 cm \pm tolereras för båda könen. Vikten ska vara mellan 45–50 kg för hanarna och mellan 40–45 kg för tikarna. Enligt hälsoenkäten väger hanarna 53 kg i genomsnitt och tikarna väger 43 kg. Hundarnas genomsnittliga mankhöjd uppgavs vara 67 cm för hanarna och 61 cm för tikarna. Alla hundar under två år har sällats bort för att ge ett säkrare resultat. Totalt kommer resultaten från 177 hanar och 195 tikar.

Hundsport och aktivitet

En av de stora fördelarna med rasen kan anses vara dess mångsidighet och vilja att samarbeta med sin förare. När frågan ställdes vad ägarna gör med sin hund uppgavs flera olika aktiviteter (Figur 2).

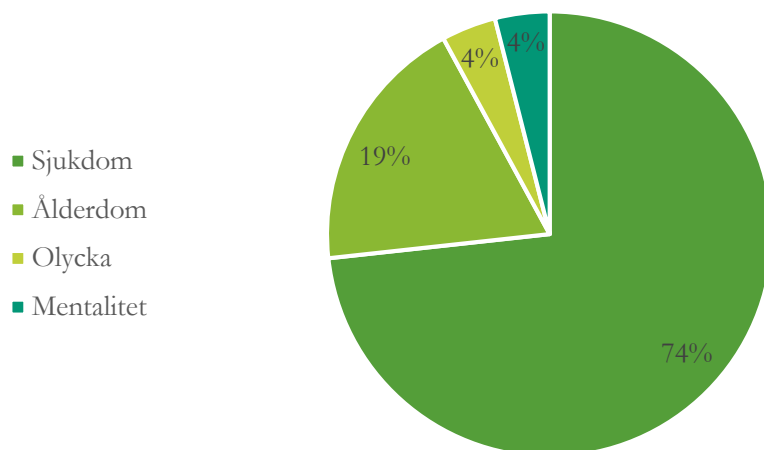
Figur 2. Hundsporter Cane corso är aktiv inom samt hur stor andel av hundarna som är aktiva.

Inom de olika kategorierna kan samma hund förekomma flera gånger, eftersom de kan ha varit aktiva inom flera olika hundsporter samtidigt. Kateogin övrigt innebär bland annat nosework och olika fysiska aktiviteter som exempelvis barmarksdrag.

Dödsfall

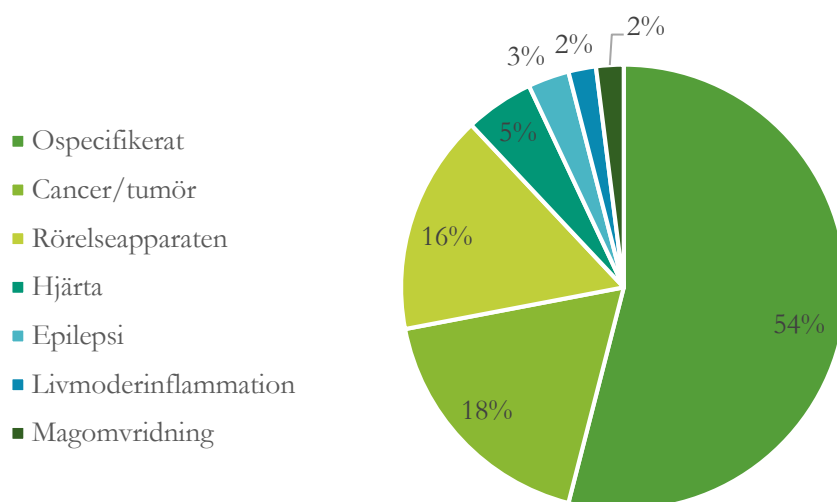
Cane corso kallas ofta för molossernas atlet, de ska vara starka och explosiva. Men en snabbväxande hund med mycket vikt riskerar att inte leva länge (Strömberg, 2012). Från enkäten uppgavs att medelålder för en Cane corso är 6,4 år för samtliga dödsfallsorsaker. Att hundarna dör beror till 74 % på sjukdom (Figur 3). Statistik från Agria breed profile¹ visar en medianålder för dödsfall orsakat av olycka eller sjukdom är 5,6 år. Resultatet från enkäten visar däremot att dödsfall av samma orsaker uppgår till 6,8 år i medianålder.

¹ Sammanställning av försäkringsstatistik från Agria.

Figur 3. Översikt över vad som avslutar hundarnas liv.

De vanligaste dödsorsakerna inom kategorin sjukdom (74 %) beskrivs i Figur 4. Över hälften (54 %) av de svarande gällande dödsfall på grund av sjukdom, specificerar inte vad det är för typ av sjukdom hunden dött av. De resterande 46 % uppger cancer och tumörer som den vanligaste orsaken till dödsfall, därefter kommer olika problem relaterade till rörelseapparaten som dödsorsak. Inom rörelseapparaten är dåliga höfter/leder den vanligaste anledningen till dödsfall (7 av 17). Korsband, artros och OCD är också några problemområden som orsakat dödsfall inom kategorin.

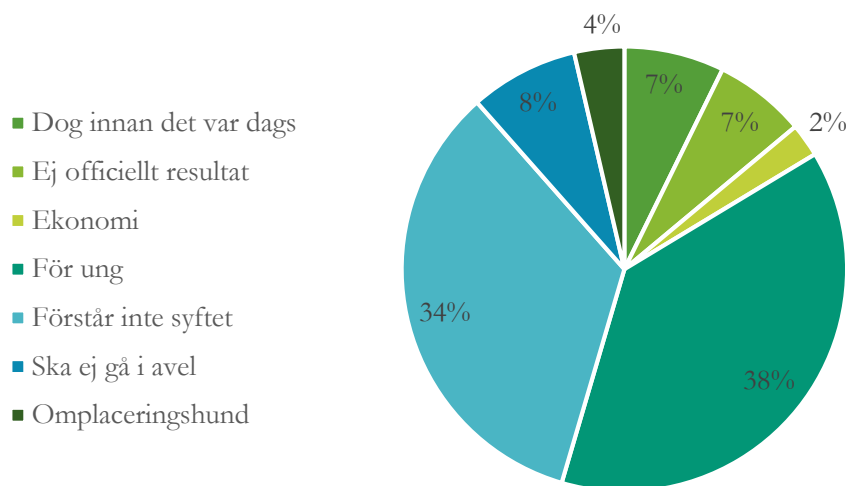

Figur 4. Dödsorsaker för Cane corso.

Hälsotester, HD & ED

Ett sätt att bedriva avel i rätt riktning är att göra kontroller på båda föräldradyren som ska gå i avel, men även på varje avkomma för att få en helhetsbild. En sådan viktig kontroll är röntgen av höfter och armbågar. Utifrån svaren på varför hundägare valt att inte röntga sina hundar framgår

det att den främsta anledningen att hundarna är för unga när de svarade på enkäten. Därefter beskriver hundägarna att det beror på att de inte förstår syftet med röntgen. Svar inom den kategorin har också varit att hundägaren anser att det är onödigt överlag och att hunden inte visar några symptom/problem (Figur 5). Kategorin att hundägarna inte förstår syftet hänger ihop med de 8 % som svarat att de inte röntgat för att deras hund inte ska gå i avel. Detta visar på att det inte har framgått hur viktigt det är att röntga hela kullar och inte bara avelsdjuren. Kategorin ej officiellt resultat innebär att hundarna har blivit röntgade och fått en bedömning men inte blivit inskickade till SKK, vilket berott på att hunden uppsökt kliniken på grund av problem med rörelseapparaten.

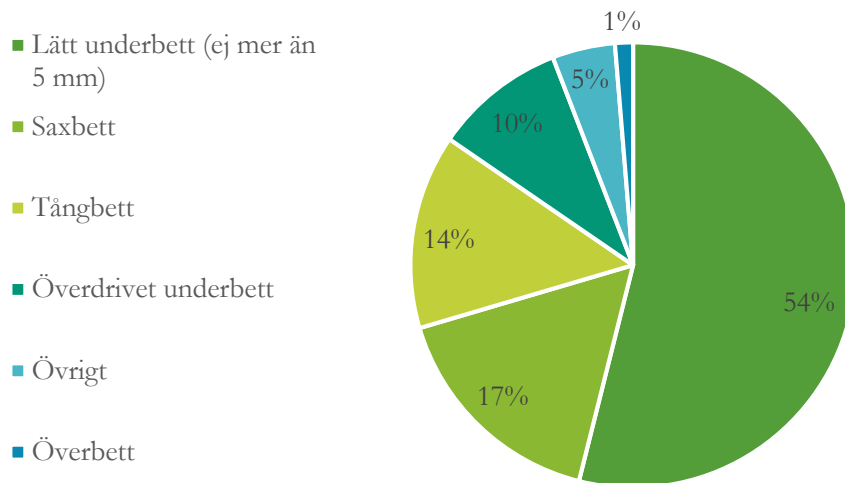

Figur 5. Anledningarna varför hundägare inte röntgat sina hundar (liknande svar gavs för både HD och ED).

Officiella röntgenresultat går att hitta på www.avelldata.se och kommer därför inte redovisas här. Syftet med frågan var att dels undersöka hur ägare ställer sig till att röntga sina hundar, dels om det fanns en koppling mellan ett sämre resultat från armbågs- och höftledsröntgen som kunde kopplas ihop med andra åkommor, såsom OCD, korsbandsskador och så vidare. Från denna enkät går det dessvärre inte att dra några vidare slutsatser mellan HD/ED problematik och övriga skador inom rörelseapparaten. Detta är dock ett område som skulle behöva vidare forskning. Viss forskning har genomfört och pågår just nu (Andersson, 2019, SLU).

Bett

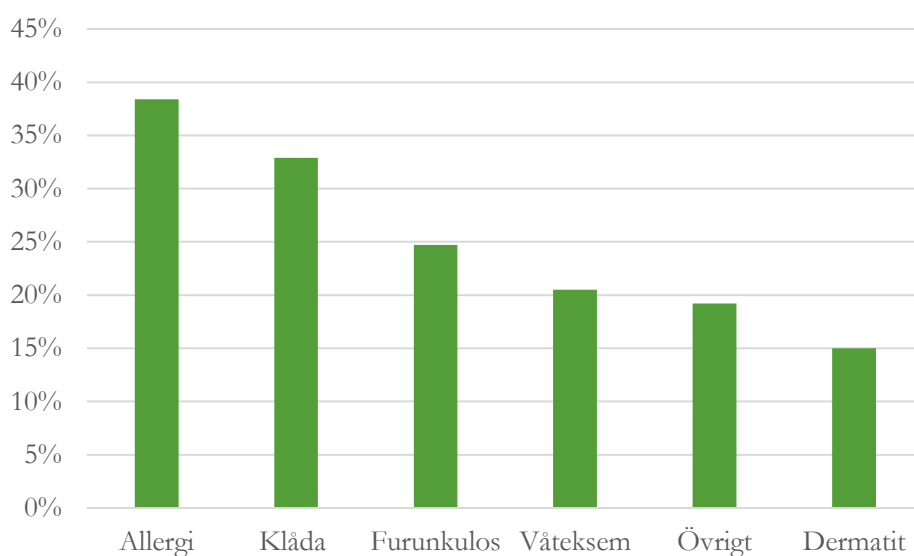
Ett bett hos en Cane corso, när hunden är fullvuxen, ska vara ett lätt underbett på maximalt fem millimeter. I Figur 6 visas resultatet från alla svarande på enkäten, vilket innebär att även unghundar är med i Figuren. Resultatet visar att 54 % av hundarna har eller hade ett korrekt bett, 17 % anger saxbett, 14 % anger tångbett och 10 % anger överdrivet underbett (dvs mer än fem millimeter). Övriga 5 % anger olika varianter av bett, att de inte minns vad hunden hade eller att den är för ung för att kunna svara. Enbart 1 % uppger att hunden har eller har haft överbett.

Figur 6. Fördelningen över bett.

Hud och allergi

På denna fråga har 460 svar kommit in varav 84 % svarar att deras hund aldrig uppvisat symtom på hudsjukdom eller allergi. Detta innebär att 16 % uppger att deras hundar har haft problem med hud och/eller allergi. Av de 16 % är allergi, klåda (där de flesta hundar som har klåda även har andra hudproblem) och furunkulos de vanligaste besvären. I Figur 7 beskrivs vilka åkommor de 16 % har. Inom kategori allergi är födoämnesallergi (3 %) och därefter luftburen allergi (2 %) de vanligaste. Kategori övrigt är en samling av besvär som färre än 1,5 % av hundarna har. Hundar med besvär utan diagnos är mest förekommande inom den kategorin, därefter svamp, blåsor och demodex.

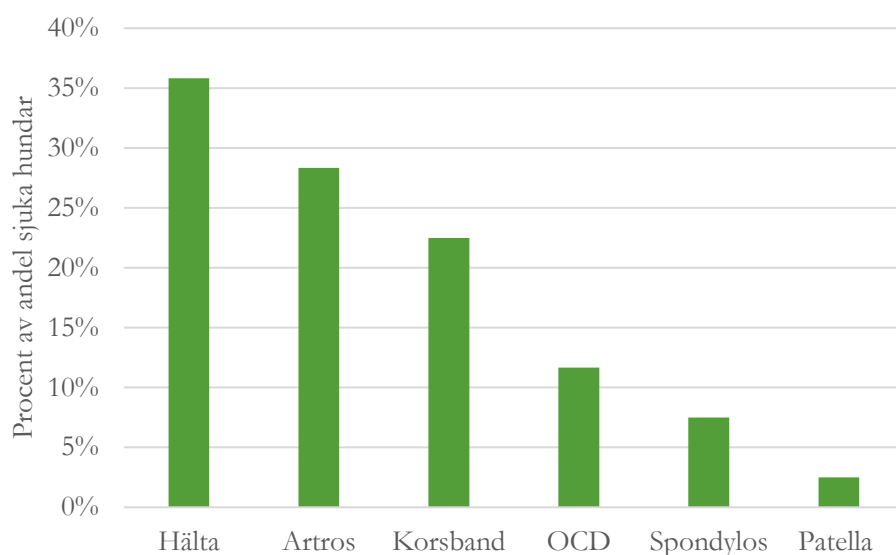

Figur 7. Fördelningen över hud- och allergibesvär. Beskriver enbart fördelningen mellan åkommor, inte hur många hundar som ingår.

Allergi verkar kunna uppkomma redan från mycket tidig ålder fram tills ca 7 års ålder. Det upptäcks vanligen mellan ett till två års åldern. Av de 16 % som uppger att deras hund har hud- och/eller allergiproblem har över 14 % uppsökt veterinär med varierande utlåtande, allt ifrån konstaterad allergi till allergiska symptom som har i olika grad behövt behandling med varierande effekt.

Rörelseapparaten

Av de 460 svarande uppgav 74 % att deras hund inte har eller har haft några problem med rörelseapparaten hos sin Cane corso. Av de ca 26 % som har problem är det vanligaste svaret att deras hund har haft odefinierad hälta, vilket 9 % uppger (Figur 8). Efter det kommer problem relaterade till artros och korsbandsskador med lika höga andelar, problematik som kommer av höftledsdysplasi och armbågsledsdysplasi kommer närmast och sedan spondylos. Efter det följer en rad olika diagnoser som OCD, trauma, växtvärk och panosteit. Av de som har svarat att deras hundar har haft problem med rörelseapparaten, genomgår 60 % någon typ av operation och de görs i varierande ålder

Figur 8. Fördelningen av de mest förekommande problemen inom rörelseapparaten. Samma hund kan förekomma inom flera kategorier och ska mest ses som en översiktsbild.

Av de svarande har 26 % problem med rörelseapparaten och det är en oroväckande stor andel vilket måste tas på allvar. Just dessa åkommor/sjukdomar är ofta plågsamma för hundarna, vissa diagnoser går inte att åtgärda med medicinsk hjälp och veterinärvården är ofta dyr. De åtgärder som redan tagits för att minska ledsjukdomar är våra centrala hälsoprogram för HD och ED, där rasen även har index. Den viktigaste åtgärden är ett väl genomtänkt avelsarbete, där uppfödaren har god kunskap om genetiken kring avelsdjuren. Att uppfödaren försöker genom valet av avelsdjur producera hundar med friska och funktionella kroppar. Det är dessutom av stor vikt att uppfödaren ger upplysning till valpköpare gällande hur stor roll rätt utfodring och rätt typ av aktiviteter har för att främja kroppens uppbyggnad och ledstabilitet, detta för att hunden skall ha de bästa förutsättningarna för att inte drabbas.

Ögon

Av 460 svarande har 80 % av hundarna inga ögonproblem, 15 % har cherry eye- prolaberad tårkörtel. Entropion (inåt-rullade ögonlock) förekommer hos 3 % av hundarna och 2 % har ektropion (utåt-rullade ögonlock). Av de som har haft problem med ögonen har 82 % opererats en eller fler gånger och i majoritet har detta genomfört när hunden är valp eller unghund. Att 20 % av våra Cane corso har problem gällande ögon är allvarligt. Diagnoserna Cherry eye, entropion och ektropion har stor relation till genetik och anatomi, dvs kraniets utformning och hudöverskott.

Mag-och tarmproblematik

Magomvridning är en diagnos som är vanlig på stovuxna raser som har en djup bröstorg. Cane corso verkar dock inte drabbas av denna åkomma särskilt ofta baserat på enkätsvaren och statistiken från Agria Breed profiles. I enkätsvaren uppger 2 % att deras hund har haft magomvridning och 66 % (6 hundar av 460) av fallen har operation genomfört.

Kroksvans, navelbråck och sporrar

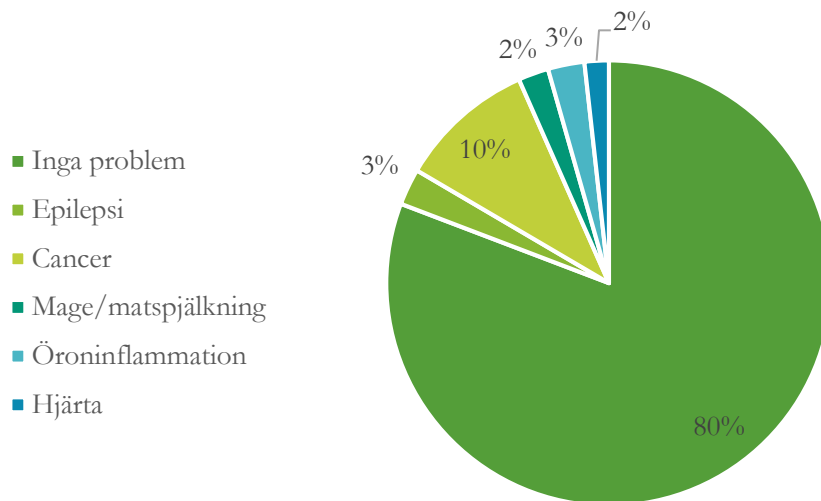
Innan 2014-01-01 fick uppfödare med hjälp av veterinär, ta bort oönskade sporrar på bakbenen. Detta är inte tillåtet nuförtiden, om det inte krävs ur ett veterinärmedicinskt perspektiv. Av de svarande uppger 11 % att hunden har eller har haft sporrar.

Kroksvans beror i de flesta fall på genetiska faktorer eller att valpen legat på ett sätt i magen som har påverkat svansformen. Är svansen väldigt deformerad kan en kupering vara nödvändigt. Kroksvans kan ha en koppling till vissa ryggradsproblem. Av de svarande har 3 % angett att deras hund har eller har haft kroksvans.

Navelbråck kan orsaka ett lidande för hunden och enligt SKK anses inte hundar med navelbråck försvarbart att avla på. Navelbråck kan opereras med gott resultat, men då det kan vara ärftligt bör uppfödare som sagt avstå att avla på en sådan individ. De svarande har uppgett att 1 % av hundarna har eller har haft navelbråck.

Övriga och allvarliga åkommor

Det finns några åkommor som är så pass allvarliga att oavsett hur låg procent det handlar om, är det viktigt att fortsatt uppmärksamma och givetvis aldrig avla på drabbade föräldradjur. Epilepsi är en sådan åkomma och 3 % har angett att deras hundar har haft detta (Figur 9).

Figur 9. Fördelningen över allvarliga och ovanliga åkommor.

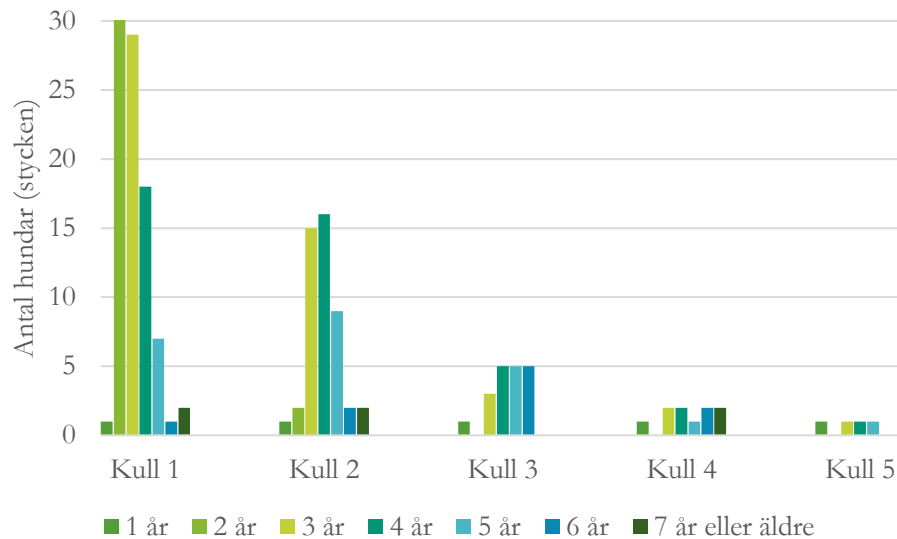
Orsakerna till återkommande kroniska krampanfall är många, termen epilepsi är därmed inte en specifik sjukdom, utan ett samlingsnamn för en grupp sjukdomar (Anicura, 2020; Andersson, 2015). Hos hundar och människor har benämningen idiopatisk epilepsi använts för att beskriva ett epilepsisyndrom som antagits ha, eller definitivt har en fastställd, genetisk orsak. Idiopatisk epilepsi är den vanligaste orsaken till epileptiska anfall hos hund och debuterar oftast mellan ett till fem års ålder. Förekomsten av epilepsi hos hund är ca 1–2 % inom hela populationen. Inom vissa raser är förekomsten av epilepsi dock avsevärt högre. De sekundära epileptiska anfällen uppkommer till följd av sjukdomar eller skador på hjärnan (till exempel hjärntumörer eller skalltrauma) eller till följd av en yttre påverkan på hjärnan exempelvis vid en förgiftning eller lågt blodsocker.

För att rasklubben skall kunna verka för att minska idiopatisk epilepsi hos Cane corso behöver vi bevaka förekomsten och RACCs Avelskommitté önskar få in kopior på av veterinär fastställd diagnos gällande sjukdomen hos registrerade individer. Orsaken till idiopatisk epilepsi, alltså fall där hundar får krampanfall och man inte hittar fysiologiska orsaker till dem som tex hjärntumörer etc, är inte helt fastställd, men den antas genom forskning ha en genetisk anknytning. Genom inrapportering av sjukdomen med veterinärintyg och registreringsnummer, kan en kartläggning göras för att fastställa inom vilka släktskap i rasen där det kan antas finnas en högre frekvens av idiopatisk epilepsi, som antas vara genetisk, och då högre risk för nedärvning av sjukdomen.

Avel

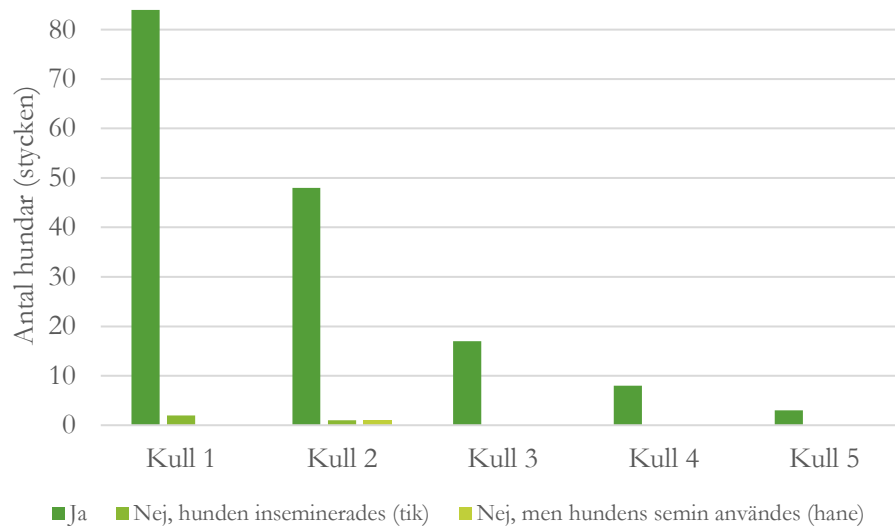
Enligt RACCs rekommendationer ska en hanhund ha uppnått en ålder av minst 18 månader och en tik en ålder 22 månader innan första parning. Enligt djurskyddslagen (2020:08) är det uttryckligen förbjudet att para tikar yngre än 18 mån och svenska kennelklubbens grundregler har också en skrivning som reglerar det. Med anledning till att enbart hundar som har och nedärver god hälsa bör användas i avel, kan det vara av vikt att fundera på att senarelägga åldern för avelsdebut ytterligare. Detta främst på grund av att en del sjukdomar yttrar sig först längre fram under hundens liv.

I Figur 10 ser vi utfallet av svaren från enkäten. Att observera är att både hanhundsägare och tikägare har svarat. Stapeln för avelsdebut vid ett år är låg, vid kull 1, men vi ser att vi fått svar att någon/några individer har fått fem kullar innan den/de fyllt två år (det är mest troligen fel ifyllt alternativt en import). Genom svaren ser vi också att en relativt stor mängd hundar är äldre än den rekommenderade åldern för avelsdebut vilket är positivt.

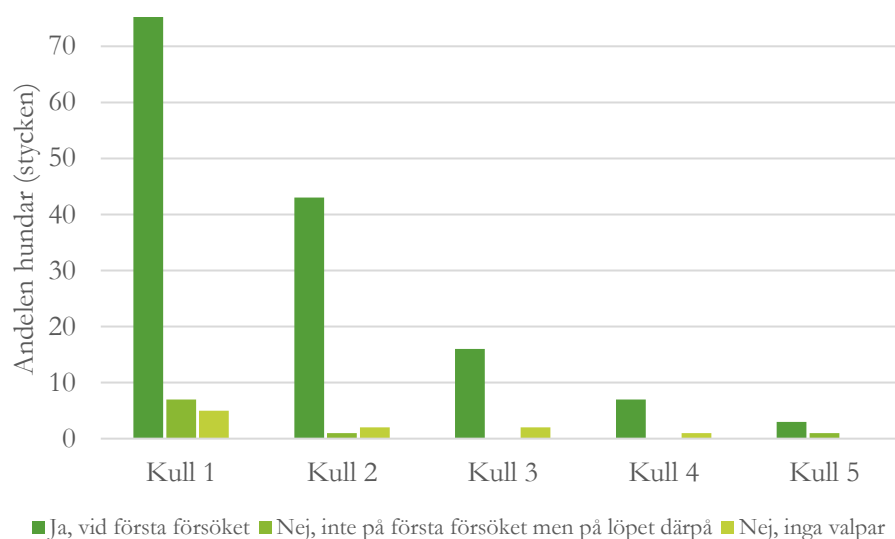
Figur 10. Hundens ålder vid parning.

I Figur 11 syns en sammanställning över hur stor andel av hundarna som genomgått naturlig parning, insemineras eller lämnat semin. Resultatet visar att en majoritet av uppfödarna använder sig av naturlig parning i sitt avelsarbete. Att hundar har förmågan att para sig naturligt och att det vid naturlig parning ger dräktiga tikar, är viktigt för att bibehålla hög fertilitet i rasen. Det som kan tala för att försöka öka användning av insemination, är möjligheten att använda hanar av stort värde för rasens population i Sverige som kanske bor långt bort från tikägaren. Hanar av ett stort värde menas rastypiska och friska hanar som har en låg grad av släktskap hos den svenska populationen.

Figur 11. Översikt över hur stor andel som använder naturlig parning, inseminering och semin.

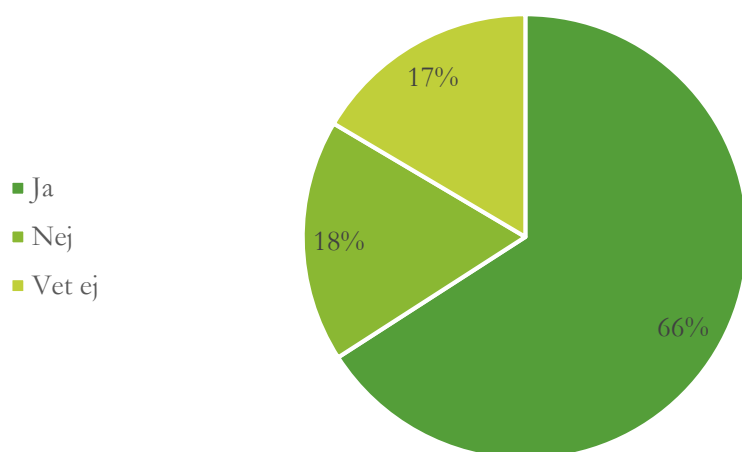
I Figur 12 syns en sammanställning över hur stor andel av hundarna som blir dräktig och om det krävdes fler än ett försök. Resultatet visar att i en stor majoritet blir det valpar på första parningsförsöket. Genom registreringssiffrorna på SKK avelsdata ser vi att kullstorlekarna pendlar mellan ett snitt på sex till åtta valpar per kull de senaste fem åren, vilket också kan indikera på en hög fertilitet hos rasen.

Figur 12. Figuren visar en översikt över om parningarna resulterade i valpar.

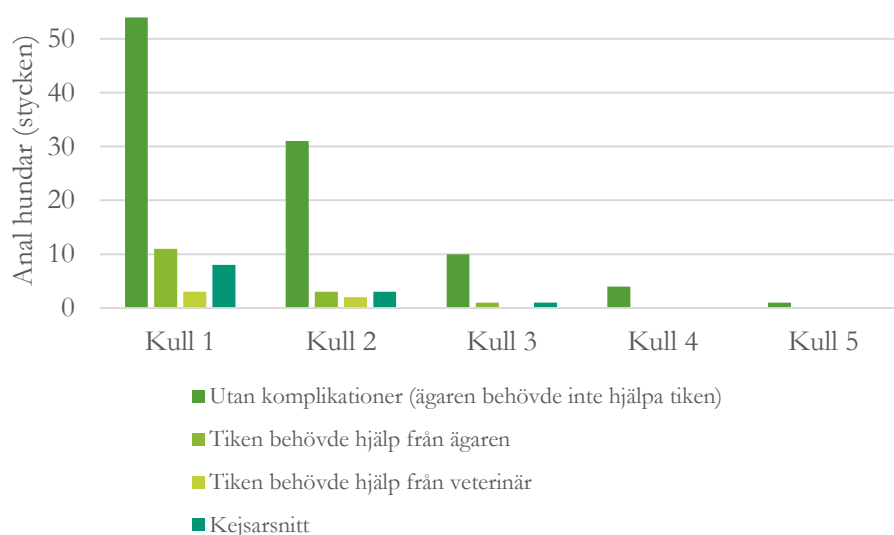
Progesteronprov är ett blodprov som tas på tikar under löpet för att mäta hormonet progesteron i blodet, för att pricka in optimal dag för att para i höglöpet (SKK, 2020b). Vid 15–30 nmol progesteron i blodet sker ägglossningen. Optimal dag att para är två dagar efter det, för att äggen ska hinna mogna. Svaren från enkäten visar att en majoritet av uppfödarna inte genomförde progesteronprov (Figur 13). Den andel som svarat vet ej, antar vi är hanhundsägare. Hade det varit

en hög andel parningar som inte innebär dräktighet skulle rekommendationen kunnat bli att öka användning av progesteronprov, dock är inte så fallet vilket syns i Figur 12.

Figur 13. Andel hundar där ett progesteronstest har genomförts inför parning.

Lika viktigt som att det blir valpar vid parning är det att valparna föds utan omfattande komplikationer. I Figur 14 syns en sammanställning över resultatet från valpningarna. Resultatet visar att en majoritet av valpningarna sker utan problem. I kull 1 krävdes det kejsarsnitt i 15 % av 54 valpningar och 10 % av 31 valpningar i kull 2.

Figur 14. Resultat från valpningar.

Könsrelaterade frågor – tik

En övervägande majoritet av tikarna har regelbundna löp (81 % av 221 svarande), 9 % anger att de har oregelbundet löp. Resterande tikägare svarar att till exempel att hunden är kastrerad eller är för ung. Vid frågan på hur många gånger tikarna löper per år, uppger 73 % av de svarande

att deras tikar löper två gånger per år (av 215 svarande), 7 % uppger tre löp per år och resterande uppger tre eller fler, för ung eller att hunden är kastrerad.

Av 225 svarande uppger 77 % att deras tik inte haft några problem, 16 % har haft livmoderinflammation varav vissa så illa att de kastrerat sina tikar. Urinvägsinfektion uppges förekomma hos 6 % av tikarna. Detta ser vi är vanligare bland tikar än hos hanar och 4 % av tikarna har haft juverinflammation.

Könsrelaterade frågor – hane

Majoriteten av hundarna har normal testikelstatus (97 %). Ett fåtal har uppgett att deras hund är kastrerad och kan då ha uppgett att hunden inte har några testiklar. Endast 1 % uppger att deras hund är eller har varit kryptorkid och mindre 1 % att hanen de äger inte haft någon testikel alls i pungen. Totalt är det 221 hanhundsägare som svarat på frågan.

Av 233 svarade uppger 84 % att deras hanhund inte har haft några könsrelaterade problem. De diagnoser som är mest förekommande är förhudskatarr (13 %), prostataproblem (4 %) och urinvägsinflammation (1 %).

Diskussion

Cane corso är historiskt sett en robust gårdsvaktare från landsbygden i Italien, där fysisk och psykisk styrka och uthållighet kombinerat med ett långt friskt liv var en förutsättning. Där bör fokuset ligga, att hitta individer som kan bidra till detta och där en pusselbit kan vara att överväga senarelägga ålder för avelsdebut, för att möjliggöra att fler nedärvda sjukdomstillstånd hinner att upptäckas. När det gäller skador på rörelseapparat bör förutom genetik även träning/fysisk aktivitet och kostens/utfodringens betydelse under hundens tidiga uppväxt beaktas. Många av våra hundraser dras med sjukdomar i dag och Cane corso är inget undantag. Att Cane corso har en medelålder på 6,4 år, föranlett av sjukdomar som cancercumörer samt skador på rörelseapparaten bör stämma till eftertanke. Av de som dör är sjukdom den vanligaste anledningen. Dessvärre uppger endast 46 % vilken sjukdom hunden dött av, vilket gör att det finns ett stort intresse att fördjupa sig mer inom det området. En förhoppning med denna rapporten av enkätsvaren är att lyfta problemområden som är värda att undersöka och diskutera närmare. Syftet är inte att komma med direkta lösningsförslag då vi tror att detta behöver jobbas fram bäst tillsammans med uppfödare och hundägare inom rasen. Rasklubben har en vilja att arbeta fram strategier som kan leda till att rasen blir friskare med en högre medellivslängd.

Några frågor att fundera på kan vara att:

- ✚ Cane corso har en relativt låg medellivslängd och dör i hög grad av ospecificerade sjukdomar och vilka är dessa?
- ✚ Även cancersjukdomar och ledproblem anges som stora orsaker, vilka avelsstrategier kan vi komma fram till som kan påverka detta till det bättre?

- ✚ Ledsjukdomar är vanligt i rasen och kan vara väldigt plågsamma för hundarna och behandlingarna är dyra, -vilka avelsstrategier kan vi komma fram till som kan påverka detta till det bättre?
- ✚ Hur får vi upp frekvensen gällande HD/ED -röntgade hundar i vår ras?
- ✚ Finns det en relation mellan HD/ED-resultatet och andra ledsjukdomar?
- ✚ Hur ser det ut generellt i rasen de senaste åren gällande HD/ED- har vi färre belastade hundar? Kommer hälsoprogrammen ha en positiv effekt på rasens ledhälsa?

Förekomsten av ögonproblem, som har relation till genetiken/exteriören, bör diskuteras, speciellt de diagnoser som förekommer hos flest individ såsom Cherry eye, Entropion och Ektropion. Förekomsten av kejsarsnitt och orsakerna till de är ett rekommenderat diskussionsämne då frekvensen av utförda snitt är något hög. Hudproblem och allergier bör diskuteras då vi ser en ökning i detta område generellt hos hund. Epilepsi är en allvarlig diagnos som bör bevakas och diskuteras kontinuerligt. Livmoderinflemmation, Pyometra, är en diagnos som vi bör beakta förekomsten av i rasen. Enligt Agria drabbas i snitt 25 % av alla tikar av Pyometra innan de fyllt 10 år. Enligt enkäten drabbas Cane corso i något lägre grad, dock är det en allvarlig diagnos som kan vara dödlig och ofta leder till komplicerad operation. Inom kategorin sjukdom är dödsorsaken sjukdomens karaktär ospecificerad i 54 %, vilket det finns ett stort intresse att fördjupa sig inom.

Många av de sjukdomar som enkäten visat på ger sig till känna under hundens första två levnadsår och att flertalet av sjukdomarna har olika grader av nedärvning. Därför kan en diskussionspunkt bland uppfödare vara att ytterligare senarelägga åldern för avelsdebut för att eventuella sjukdomar hinner upptäckas innan avel.

Enkäten hade en avslutande fråga där hundägarna fick lämna valfri övrig information. På frågan inkom flest svar som rörde mentalitet och där Cane corsos mentalitet överlag fick goda vitsord från de svarade. Några beskriver olika typer av rädsla, aggressivitet och annan problematik. Flera lyfter även fördelen med att rasen är mångsidig och en arbetsvillig hund. I denna enkät valde vi att fokusera på hälsobiten, men vet att intresse finns för att en enkät gällande mentalitet önskas utformas.

Slutsats

Slutsatsen från denna hälsoenkät är att hanarna tenderar att väga något för mycket i genomsnitt. Cane corso-ägarna är aktiva inom de flesta olika hundsporter som finns, där utställning och lydnad är vanligast. Hundarna blir i genomsnitt 6,4 år och dör främst av på grund av sjukdom. Anledning till att hundägare väljer att inte röntga sin hund uppges bero på kostnad och att hunden inte ska gå i avel. Enligt enkäten har 54 % av hundarna ett korrekt bett och 16 % uppges att de har problem med hud och/eller allergi. Av samtliga svarande har 25 % någon form av problem med rörelseapparaten och 60 % av dessa genomgår operation. Totalt uppges 20 % att deras hund har problem med ögon. Ögonproblematiken leder till operation i 82 % av fallen, där en eller flera operationer krävs. Magomvridning förekommer hos 2 % av hundarna och 66 % av dessa har behövt operation. Sporrar förekommer hos 11 %, kroksvans 3 % och navelbräck hos 1 % av hundarna. Hos hundarna uppges 2 % ha hjärtproblem. Epilepsi förekommer hos 3 % och 10 % av hundarna drabbas av cancer. Det finns inga omfattande fertilitetsproblem inom rasen och hundarna blir dräktiga samt att majoriteten av valpningarna sker utan komplikationer. Tikarnas lopp ser normalt ut och det finns inte heller några omfattande problem med testiklar hos hanhundarna.

Referenser

- Anicura. Epilepsi hos hund. Hämtad från: <https://www.anicura.se/fakta-och-rad/hund/epilepsi-hos-hund/> [2020-10-11]
- Linnea Andersson, 2015. Idiopatisk epilepsi hos hund – en beskrivning av sjukdomen och predisponerande faktorer. Kandidatarbete: https://stud.epsilon.slu.se/7905/11/andersson_l_150517.pdf
- Sveriges lantbruksuniversitet (SLU). Linda Andersson, 2019. Hämtad från: <https://www.slu.se/fakulteter/vh/forskning/forskningsprojekt/hund/Hundars-kroppsvikt-och-ledhalsa/> [2020-10-11]
- Svenska kennelklubben (SKK). Lathund för enkäter. Hämtad från: <https://www.skk.se/sv/uppfodning/funktionarsinfo/avelsfunktionar/ras/halsoenkat/lathund-for-enkater> [2020-09-06]a
- Svenska kennelklubben (SKK). Parning. Hämtad från: <https://www.skk.se/sv/uppfodning/avel-och-uppfodning/parning/> [2020-09-06]b
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2020:08) om hållande av hundar och katter saknr L 102
- Veronica Strömberg, 2012. Livslängd och dödsorsaker hos hund. Kandidatarbete: https://stud.epsilon.slu.se/4066/1/stromberg_v_120418.pdf